

1 ⁹⁷⁶ ¹⁰⁷⁸ ²⁴²⁴ ⁵⁵⁴⁷ ⁵²⁰⁷ ¹¹³⁸ ⁵²⁰⁷ ¹¹ Zwój księgi (o) narodzinach Jezusa Chrystusa, syna Dawida, syna Abrahama. **2** ¹¹ ¹⁰⁸⁰ ²⁴⁶⁴ ¹¹⁶¹ ²⁴⁶⁴ ¹⁰⁸⁰ ²³⁸⁴ ¹¹⁶¹ ²³⁸⁴ Abraham zrodził Izaaka, a Izaak zrodził Jakuba, a Jakub zrodził Judę i braci jego, **3** ¹⁰⁸⁰ ²⁴⁵⁵ ²⁵³² ⁸⁰ ⁸⁴⁶ ¹¹⁶¹ ²⁴⁵⁵ ¹⁰⁸⁰ ⁵³²⁹ ²⁵³² ²¹⁹⁶ ¹⁵³⁷ ²²⁸³ ¹¹⁶¹ a Juda zrodził Faresa i Zareę z Tamary, a Fares zrodził Esroma, a Esrom zrodził Arama, **4** ⁵³²⁹ ¹⁰⁸⁰ ²⁰⁷⁴ ¹¹⁶¹ ²⁰⁷⁴ ¹⁰⁸⁰ ⁶⁸⁹ ¹¹⁶¹ ⁶⁸⁹ ¹⁰⁸⁰ ²⁸⁴ a Aram zrodził Aminadaba, a Aminadab zrodził Naassona, a Naasson zrodził Salmona, **5** ¹¹⁶¹ ²⁸⁴ ¹⁰⁸⁰ ³⁴⁷⁶ ¹¹⁶¹ ³⁴⁷⁶ ¹⁰⁸⁰ ⁴⁵³³ ¹¹⁶¹ ⁴⁵³³ Salmon zrodził Booza z Rahab, a Booz zrodził Jobeda z Rut, a Jobed zrodził Jesaja, **6** ²⁴²¹ ¹¹⁶¹ ²⁴²¹ ¹⁰⁸⁰ ¹¹³⁸ ⁹³⁵ ¹¹⁶¹ ¹¹³⁸ ⁹³⁵ ¹⁰⁸⁰ ⁴⁶⁷² ¹⁵³⁷ a Jesaj zrodził Dawida—króla, a Dawid—król zrodził Salomona z tej, (która należała do) Uriasza, **7** ³⁵⁸⁸ ³⁷⁷⁴ ¹¹⁶¹ ⁴⁶⁷² ¹⁰⁸⁰ ⁴⁴⁹⁷ ¹¹⁶¹ ⁴⁴⁹⁷ a Salomon zrodził Roboama, a Roboam zrodził Abiasa, a Abias zrodził Asafa, **8** ¹⁰⁸⁰ ⁷ ¹¹⁶¹ ⁷ ¹⁰⁸⁰ ⁷⁶⁰ ¹¹⁶¹ ⁷⁶⁰ ¹⁰⁸⁰ ²⁴⁹⁸ ¹¹⁶¹ ²⁴⁹⁸ a Asaf zrodził Jozafata, a Jozafat zrodził Jorama, a Joram zrodził Ozjasza, **9** ¹⁰⁸⁰ ²⁴⁹⁶ ¹¹⁶¹ ²⁴⁹⁶ ¹⁰⁸⁰ ³⁶⁰⁴ ¹¹⁶¹ ³⁶⁰⁴ ¹⁰⁸⁰ ²⁴⁸⁸ a Ozjasz zrodził Joatama, a Joatam zrodził Achaza, a Achaz zrodził Ezechiasza, **10** ¹¹⁶¹ ²⁴⁸⁸ ¹⁰⁸⁰ ⁸⁸¹ ¹¹⁶¹ ⁸⁸¹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁴⁷⁸ ¹¹⁶¹ ¹⁴⁷⁸ a Ezechiasz zrodził Manassesa, a Manasses zrodził Amona, a Amon zrodził Jozjasza, **11** ¹¹⁶¹ ²⁵⁰² ¹⁰⁸⁰ ²⁴²³ ²⁵³² ⁸⁰ ⁸⁴⁶ ¹⁹⁰⁹ ³³⁵⁰ a Jozjasz zrodził Jechoniasza oraz braci jego w czasie przesiedlenia (do) Babilonu, **12** ⁸⁹⁷ ¹¹⁶¹ ³³²⁶ ³³⁵⁰ ⁸⁹⁷ ²⁴²³ ¹⁰⁸⁰ ⁴⁵²⁸ a po przesiedleniu (do) Babilonu Jechoniasz zrodził Salatiela, a Salatiel zrodził Zorobabela, **13** ¹¹⁶¹ ⁴⁵²⁸ ¹⁰⁸⁰ ²²¹⁶ ¹¹⁶¹ ²²¹⁶ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰ ¹¹⁶¹ ¹⁰ a Zorobabel zrodził Abiuda, a Abiud zrodził Eliakima, a Eliakim zrodził Azora, **14** ¹⁰⁸⁰ ¹⁶⁶² ¹¹⁶¹ ¹⁶⁶² ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁷ ¹¹⁶¹ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸⁰ ⁴⁵²⁴ ¹¹⁶¹ a Azor zrodził Sadoka, a Sadok zrodził Achima, a Achim zrodził Eliuda, **15** ⁴⁵²⁴ ¹⁰⁸⁰ ⁸⁸⁵ ¹¹⁶¹ ⁸⁸⁵ ¹⁰⁸⁰ ¹⁶⁶⁴ ¹¹⁶¹ ¹⁶⁶⁴ ¹⁰⁸⁰ ¹⁶⁴⁸ a Eliud zrodził Eleazara, a Eleazar zrodził Mattana, a Mattan zrodził Jakuba, **16** ¹¹⁶¹ ¹⁶⁴⁸ ¹⁰⁸⁰ ³¹⁵⁷ ¹¹⁶¹ ³¹⁵⁷ ¹⁰⁸⁰ ²³⁸⁴ ¹¹⁶¹ ²³⁸⁴ ¹⁰⁸⁰ a Jakub zrodził Józefa, męża Marii, z której został zrodzony Jezus, nazywany Chrystusem. **17** ²⁵⁰¹ ⁴³⁵ ³¹³⁷ ¹⁵³⁷ ³⁷³⁹ ¹⁰⁸⁰ ²⁴²⁴ ³⁰⁰⁴ ⁵⁵⁴⁷ Wszystkich więc pokoleń od Abrahama do Dawida—pokoleń czternaście, i od Dawida do przesiedlenia (do) Babilonu—pokoleń czternaście, i od przesiedlenia (do) Babilonu do Chrystusa—pokoleń czternaście. **18** ⁸⁹⁷ ²¹⁹³ ⁵⁵⁴⁷ ¹⁰⁷⁴ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁶¹ ¹⁰⁸³ ²⁴²⁴ A narodzenie Jezusa Chrystusa było takie: ponieważ matka jego, Maria, będąc zaślubiona Józefowi, wcześniej, zanim [-] się oni zeszl⁴²⁵⁰²²²⁸⁴⁹⁰⁵⁸⁴⁶⁴⁹⁰⁵²¹⁴⁷²¹⁹²¹⁷²²¹⁰⁶⁴¹⁵³⁷⁴¹⁵¹⁴⁰¹¹⁶¹²⁵⁰¹⁸⁴⁶⁴³⁵⁵⁶⁰⁷¹³⁴²²⁵³²³³⁶¹²³⁰⁹⁸⁴⁶³⁸⁵⁶¹⁰¹⁴²⁹⁷⁷⁸⁴⁶⁶³⁰¹¹⁶¹ się ona znalazła się tą, która ma (dziecko) w łonie za sprawą Ducha Świętego, **19** a Józef, jej mąż, będąc sprawiedliwym i nie chcąc jej wystawić na pośmiewisko, chciał potajemnie ją uwolnić, **20** a (gdy) on to obmyślił, oto anioł Pana ukazał się mu podczas snu, mówiąc: Józefie,

synu Dawida, nie bój się wziąć (do siebie) Marii, twojej żony, ponieważ to, co
w niej, zrodzone jest za sprawą Ducha Świętego; **21** i urodzi syna, i nazwiesz
go imieniem Jezus, ponieważ On wybawi lud swój od ich grzechów. **22** A to
wszystko stało się, aby wypełniło się to, co zostało powiedziane poprzez Pana
za pośrednictwem proroka, mówiącego: **23** Oto panna „będzie mieć w łonie”
i urodzi syna, i nazwą go imieniem Emmanuel, co jest tłumaczone: razem z
nami Bóg. **24** A Józef, obudziwszy się ze snu, uczynił, jak nakazał mu anioł
Pana, i przyjął swoją żonę, **25** i nie poznawał jej, aż [-] urodziła syna swego
pierworodnego; i nazwał go imieniem Jezus.

2 ¹ A kiedy Jezus urodził się w Betlejem, w Judei, za dni Heroda—
króla, oto magowie ze wschodu przybyli do Jerozolimy, **2** mówiąc: Gdzie
się znajduje (ten) narodzony król Judejczyków? Zobaczyliśmy bowiem jego
gwiazdę na wschodzie i przyszliśmy oddać mu pokłon. **3** A gdy (to) usłyszał
król Herod, przestraszył się, a razem z nim cała Jerozolima. **4** I zebrawszy
wszystkich arcykapłanów i znawców Pisma (spośród) ludu, dowiadywał się od
nich, gdzie się rodzi Mesjasz. **5** A oni powiedzieli mu: w Betlejem, w Judei,
tak bowiem jest napisane przez proroka: **6** I ty, Betlejem, ziemio Judy,
wcale nie jesteś najmniejsze spośród rządców Judy, ponieważ z ciebie wyjdzie
rządzący, który paść będzie lud mój— Izraela. **7** Wtedy Herod, potajemnie
wezawszy magów, dokładnie dowiedział się od nich (o) czasie ukazującej się
gwiazdy. **8** I wysławszy ich do Betlejem, powiedział: dotrzyjcie, dokładnie
wypytajcie o dziecko. A gdy (je) znajdziecie, oznajmijcie mi, żebym i ja
przyszedł (i) oddał mu pokłon. **9** A oni, gdy wysłuchali króla, wyruszyli; a
oto gwiazda, którą dostrzegli na wschodzie, wyprzedzała ich, aż przybyła (i)
stała ponad (miejszem), gdzie było dziecko. **10** A gdy dostrzegli gwiazdę,
uradowali się radością bardzo wielką. **11** I gdy przyszedli do domu, zobaczyli
dziecko, razem z Marią, jego matką, i upadłszy, oddali mu pokłon, a

3¹ A w owe dni przybył Jan Chrzciciel, który głosił na pustkowiu Judei

2 ²⁵³² i ³⁰⁰⁴ mówił: zmieniajcie myślenie, ponieważ zblżyło się królestwo niebios.
3 ²⁰⁷⁶ Jest on bowiem przepowiedziany przez proroka Izajasza, który mówi: Głos
⁹⁹⁴ wołającego na pustkowiu: przygotujcie drogę Pana; prostymi czyńcie Jego
⁵¹⁴⁷ ścieżki. 4 ⁸⁴⁶ Sam zaś ¹¹⁶¹ Jan ²⁴⁹¹ miał ²¹⁹² swe ⁸⁴⁶ odzienie ¹⁷⁴² z ⁵⁷⁵ sierści ²³⁵⁹ wielbłąda ²⁵⁷⁴ oraz ²⁵³² skórzany
²²²³ pas wokół swoich bioder, a pokarmem jego była szałańcza i dziki miód. 5
⁵¹¹⁹ Wtedy wychodziła do niego Jerozolima i cała Judea, i cała sąsiednia okolica
²⁴⁴⁶ Jordanu; 6 ²⁵³² i ⁹⁰⁷ byli zanurzani przez niego w Jordanie— ci, którzy wyznawali
⁸⁴⁶ swoje grzechy. 7 ¹¹⁶¹ A ¹⁴⁹² gdy dostrzegł licznych faryzeuszów i saduceuszów,
²⁰⁶⁴ przychodzących do (dokonywanego przez) niego zanurzenia, powiedział im:
¹⁰⁸¹ potomstwo żmij, kto wam pokazał, jak uciec od mającego nadejść gniewu?
8 ⁴¹⁶⁰ Zrodźcie zatem owoc, godny zmiany myślenia. 9 ²⁵³² I ³³⁶¹ nie sądźcie, że słuszne
³⁰⁰⁴ (jest) mówić wobec siebie: mamy ojca— Abrahama, gdyż mówię wam, że Bóg
¹⁴¹⁰ jest w stanie z tych kamieni wzbudzić dzieci Abrahamowi. 10 ¹¹⁶¹ Ale ²²³⁵ już właśnie
²⁵³² i siekiera do korzenia drzew jest przystawiona. Każde więc drzewo, które nie
⁴¹⁶⁰ rodzi dobrego owocu, zostaje wycięte i wrzucane w ogień. 11 ¹⁴⁷³ Ja ³³⁰³ [-] ⁵²⁰⁹ was
⁹⁰⁷ zanurzam w wodzie ku zmianie myślenia, ale ten, który przychodzi za mną,
²⁰⁷⁶ jest potężniejszy ode mnie; nie jestem dostatecznie ważny, (by) mu sandały
⁹⁴¹ podnieść. On was zanurzy w Duchu Świętym 12 ³⁷³⁹ którego szufla do odwiewania
¹⁷²² jest w jego ręku; i oczyści swoje klepisko, i zbierze swą pszenicę do
⁵⁹⁶ magazynu, zaś plewy spali w ogniu, niemożliwym do ugaszenia. 13 ⁵¹¹⁹ Wtedy
³⁸⁵⁴ przybył Jezus z Galilei nad Jordan do Jana, by dać się przez niego zanurzyć. 14
¹¹⁶¹ Zaś Jan powstrzymywał go, mówiąc: ja mam potrzebę, (by) być zanurzonym
⁵²⁵⁹ przez ciebie, a ty przychodzisz do mnie? 15 ¹¹⁶¹ A ²⁴²⁴ Jezus, odpowiadając,
²⁰³⁶ powiedział do niego: dopuszcz teraz, tak bowiem stosowne jest wypełnić nam
³⁹⁵⁶ wszelką sprawiedliwość. Wtedy go dopuścił. 16 ²⁴²⁴ Jezus zaś, gdy został zanurzony,
²¹¹⁷ natychmiast wyszedł z wody. I oto otwarte zostały mu niebiosa i dostrzegł
⁴¹⁵¹ ducha Boga, zstępującego jak gdyby gołąb i przychodzącego na niego. 17

2532 2400 5456 1537 3772 3004 3778 2076 3450 27 5207 1722 3739
 I oto głos z nieba mówił: Ten jest moim umiłowanym synem, w którym
 mam upodobanie.²¹⁰⁶

4¹ Wtedy Jezus⁵¹¹⁹ został wyprowadzony²⁴²⁴ na pustkowia³²¹ przez ducha¹⁵¹⁹, (by)
 poddawany³⁹⁸⁵ próbie⁵²⁵⁹ przez diabła.¹²²⁸ **2** I²⁵³² gdy przepościł³⁵²² czterdzieści dni⁵⁰⁶² i
 czterdzieści nocy, wreszcie odczuł³⁵⁷¹ głód.⁵³⁰⁵ **3** I²⁵³² gdy⁴³³⁴ poddający³⁹⁸⁵ próbie⁴³³⁴ podszedł⁸⁴⁶
 do niego, powiedział: jeżeli²⁰³⁶ jesteś synem Boga¹⁴⁸⁷ powiedz, aby¹⁴⁸⁸ te kamienie⁵²⁰⁷ stały się²³¹⁶
 chlebami.²⁰³⁶ **4** A⁷⁴⁰ on, odpowiadając, powiedział: Jest napisane: nie¹¹⁶¹ z powodu³⁵⁸⁸
 samego chleba człowiek będzie żył, lecz z powodu⁶¹¹ każdego słowa, wychodzącego²⁰³⁶
 przez usta Boga.¹¹²⁵ **5** Wtedy wziął go diabeł do świętego miasta³⁷⁵⁶ i postawił go na
 skraju świątyni.¹⁹⁰⁹ **6** i⁷⁴⁰ mówił mu: jeśli¹¹⁶¹ jesteś synem Boga, zrzuć się sam na dół,³⁵⁸⁸
 jest bowiem napisane, że swym aniołom rozkaże odnośnie ciebie; i⁶¹¹ na rękach²⁰³⁶
 cię uniosą, abyś nie uderzył swą nogą o kamień.¹¹²⁵ **7** Jezus mu powiedział: jest
 także napisane: nie będziesz wystawiał na próbę Pana, twego Boga.³⁷⁵⁶ **8** Wziął go
 znów diabeł na bardzo wysoką górę i pokazał mu wszystkie królestwa świata¹¹²⁵
 oraz ich chwałę.¹⁰⁶³ **9** I¹¹²⁵ powiedział mu: dam to wszystko tobie, jeśli upadniesz
 (i) oddasz mi pokłon.³⁷⁵⁶ **10** Wtedy Jezus powiedział mu: odejdz ode mnie,¹⁵⁹⁸
 szatanie, ponieważ jest napisane: Panu, twemu Bogu, będziesz oddawał pokłon²⁹⁶²
 i jemu samemu będziesz służył.⁴⁶⁷⁵ **11** Wówczas opuścił go diabeł, a oto²³¹⁶
 aniołowie podeszli i usługiwali mu.⁴³⁵² **12** A⁴⁵⁶⁷ gdy Jezus usłyszał, że Jan¹⁰⁶³
 został wydany, odszedł ku Galilei.¹¹²⁵ **13** I opuściwszy Nazaret, przybył (by)
 zamieszkać w Kafarnaum nadmorskim, w granicach Zabulona i Neftalego,²⁹⁶²
14 aby wypełniło się to, co zostało powiedziane za pośrednictwem proroka⁴³⁵²
 Izajasza, mówiącego: **15** Ziemia Zabulona i ziemia Neftalego, droga morska⁴³⁵²
 po drugiej stronie Jordanu, Galilea narodów.⁴³⁵² **16** Lud, siedzący w ciemności,⁴³⁵²
 ujrzał wielkie światło, a im, osiadłym w krainie i cieniu śmierci, weszło
 światło.⁴³⁵² **17** Od wtedy Jezus zaczął głosić i mówić: zmieniajcie myślenie,⁴³⁵²
 gdyż zbliżyło się królestwo niebios.⁴³⁵² **18** Idąc zaś wzdłuż morza Galilejskiego,

dostrzegł dwóch braci: Szymona, nazywanego Piotrem, oraz Andrzeja, jego
brata, zarzucających sieci w morze. Byli bowiem rybakami. **19** I powiedział
im: chodźcie za mną, a uczynię was rybakami ludzi. **20** A oni, natychmiast
zostawivszy sieci, poszli za nim. **21** I gdy przeszedł stamtąd dalej, dostrzegł
dwóch innych braci: Jakuba, (syna) owego Zebedeusza i Jana, jego brata,
(jak) w łodzi z ojcem swym, Zebedeuszem, przygotowywali swoje sieci.
I wezwał ich. **22** Oni zaś natychmiast, zostawivszy łódź i ojca swego,
zaczęli iść za nim. **23** I obchodził Jezus całą Galileę, ucząc w ich synagogach,
i głosił dobrą nowinę królestwa, i uzdrawiał wszelką chorobę i każdą
niemoc wśród ludzi. **24** I rozeszła się wieść o nim po całej Syrii i znosili
mu wszystkich, złe się mających, przyciśniętych rozmaitymi chorobami i
męczarniami, i opętanych, i epileptyków, i sparaliżowanych, i uzdrawił
ich. **25** I szły za nim liczne tłumy z Galilei i Dekapolis, i Jerozolimy, i
Judei, i z drugiej strony Jordanu.

5¹ Gdy zobaczył tłumy, wszedł na górę. I gdy sam usiadł, podeszli do
niego jego uczniowie. 2¹ I otworzywszy usta swoje, uczył ich, mówiąc:

3¹ Szczęśliwi ubodzy duchem, ponieważ ich jest królestwo niebios. 4¹
Szczęśliwi smucący się, bo oni będą pocieszeni. 5¹ Szczęśliwi łagodni, ponieważ
oni odziedziczą ziemię. 6¹ Szczęśliwi odczuwający głód sprawiedliwości i
pragnący (jej), bo oni będą nakarmieni. 7¹ Szczęśliwi litościwi, ponieważ
oni litości dostąpią. 8¹ Szczęśliwi czysti sercem, bo oni zobaczą Boga. 9¹
Szczęśliwi pokój czyniący, bo oni będą nazwani synami Boga. 10¹ Szczęśliwi
prześladowani z powodu sprawiedliwości, ponieważ ich jest królestwo niebios.

11¹ Szczęśliwi jesteście, gdy robią wam wyrzuty, i prześladują, i mówią
wszelkie złe słowa przeciwko wam, kłamiąc z powodu mnie. 12¹ Radujcie się
i niezmiernie się cieszcie, ponieważ zapłata wasza wielka w niebiosach. Tak
bowiem prześladowali proroków przed wami. 13¹ Wy jesteście solą ziemi. Gdyby

1161 217 3471 1722 5101 233 1519 3762 2480 2089
 zaś sól stała się bezużyteczna, [-] czym będzie posolona? Na nic się już (nie)
 2480 1487 3361 906 1854 2532 2662 5259 444
 przydaje. Czy nie (na) wyrzucenie na zewnątrz i zdeptanie przez ludzi? **14**
 5210 2075 5457 2889 3756 1410 2928 4172 2749 1883
 Wy jesteście światłem świata. Nie jest w stanie ukryć się miasto, położone na
 3735 3761 2545 3088 2532 5087 846 5259 3426 235 1909
 górze. **15** I nie zapala (nikt) lampy, [-] umieszczając ją pod korcem, lecz na
 3087 2532 2989 3956 1722 3614 3779 2989 5216
 podstawie; i świeci wszystkim w domu. **16** Tak niech rozświeci się wasze
 5457 1715 444 3704 1492 5216 2570 2041 2532 1392 3962
 światło przed ludźmi, aby dostrzegli wasze piękne czyny i uwielbili Ojca
 5216 1722 3772 3361 3543 3754 2064 2647 3551 2228
 waszego w niebiosach. **17** Nie sądzcie, że przyszedłem zniszczyć Torę lub
 4396 3756 2064 2647 235 4137 281 1063
 Proroków. Nie przyszedłem zniszczyć, lecz wypełnić. **18** Zaprawdę bowiem
 3004 5213 2193 302 3928 3772 2532 1093 1520 2503 2228 1520
 mówię wam: aż do [-] przeminięcia nieba i ziemi, jedna jota lub jedna
 2762 3756 3361 3928 575 3551 2193 302 3956 1096 1437 3767
 kreska nie [-] przeminie z Tory, aż [-] wszystko się stanie. **19** Gdyby więc
 3739 3089 1520 5130 1646 1785 2532 1321 3779 444
 ktoś rozwiązał jedno z tych najmniejszych przykazań i uczył tak ludzi,
 1646 2564 1722 932 3772 3739 1161 302 4160
 najmniejszym będzie nazwany w królestwie niebios. Kto zaś [-] by czynił
 2532 1321 3778 3173 2564 1722 932 3772 1063
 i uczył, ten wielkim będzie nazwany w królestwie niebios. **20** Albowiem
 3004 5213 3754 1437 5216 1343 3361 4052 4119
 mówię wam, że jeśli by wasza sprawiedliwość nie była pełniejsza, była pełniejsza,
 1122 2532 5330 3756 3361 1525 1519 932 3772
 (niż) znawców Pisma i faryzeuszów, nie [-] wejdziecie do królestwa niebios.
 191 3754 4483 744 3756 5407 1161 3739
21 Słyszeliście, że powiedziano przodkom: nie będziesz zabijał, a kto (by)
 302 5407 1777 2071 2920 1473 1161 3004 5213 3754 3956 3588
 [-] zabił, podlegać będzie sądowi. **22** Ja zaś mówię wam, że każdy, kto
 3710 1500 80 846 1777 2071 2920 1161 3739 302
 się gniewa bez powodu (na) brata swego, podlegać będzie sądowi. A kto [-]
 2036 846 80 4469 1777 2071 4892 1161
 by powiedział swemu bratu: „pusta głowo”, podlegać będzie sanhedrynowi. A
 3739 302 2036 3474 1777 2071 1519 4442 1067
 kto [-] by powiedział: „bezbożniku”, podlegać będzie [-] ogniewi Gehenny. **23**
 1437 3767 4374 1435 4675 1909 2379 2532 1563 3415 3754 4675
 Jeśli więc przyniesiesz dar swój na ołtarz i tam przypomnisz sobie, że twój
 80 2192 5100 2596 4675 863 1563 1435 4675 1715 2379 2532
 brat ma coś przeciwko tobie, **24** pozostaw tam dar swój przed ołtarzem, i
 5217 4412 1259 4675 80 2532 5119 2064 4374 1435
 idź najpierw pojednać się ze swoim bratem, a wtedy przyjdź, przynosząc dar
 4675 2468 2132 476 4675 5035 2193
 swój. **25** Odmień relacje Odmień relacje z przeciwnikiem swoim szybko, dopóki
 3755 1488 3326 846 1722 3598 3379 476 3379 3860 4571 2923 2532 2923
 [-] jesteś z nim w drodze, aby przeciwnik nie wydał cię sędziemu, a sędzia
 3860 4571 5257 2532 906 1519 5438 281
 wydałby cię podwładnemu, i wrzucono by cię do więzienia. **26** Zaprawdę
 3004 4671 3756 3361 1831 1564 2193 302 591 2078
 powiadam ci: Nie [-] wyjdiesz stamtąd, dopóki [-] nie oddasz ostatniej

czwartej części asa. **27** Słyszeliście, że powiedziano Nie cudzołóż. **28** Ale ja
wam mówię, że każdy, kto patrzy na kobietę, aby jej pożądać, już popełnił z nią
 cudzołóstwo w swoim sercu. **29** A jeżeli twoje prawe oko sprawia, że upadasz,
sprawia, że upadasz, wyrwij je i odrzuć z dała od siebie. Pożyteczniej bowiem
jest dla ciebie, aby stracić jeden z twoich członków, a nie (żeby) całe twoje ciało
było wrzucone do Gehenny. **30** A jeżeli twoja prawa ręka sprawia, że upadasz,
sprawia, że upadasz, wytnij ją i odrzuć z dała od siebie. Pożyteczniej bowiem
jest dla ciebie, aby stracić jeden z twoich członków, a nie (żeby) całe twoje ciało
było wrzucone do Gehenny. **31** Powiedziano też, że kto by uwolnił swoją żonę,
niech jej da akt uwolnienia. **32** Lecz ja wam mówię, że kto by uwolnił swoją
żonę— z wyjątkiem, gdy mowa o nierządzie— czyni ją cudzołożną. A gdyby
ktoś uwolnioną wziął za żonę— cudzołoży. **33** Słyszeliście też, że powiedziano
przodkom: Nie będziesz fałszywie przysięgał, ale oddasz Panu swe przysięgi. **34**
Ale ja wam mówię: W ogóle nie przysięgajcie— ani na niebiosa, ponieważ są
tronem Boga. **35** Ani na ziemię, ponieważ jest podnóżkiem nóg jego. Ani na
Jerozolimę, ponieważ jest miastem wielkiego króla. **36** Ani na swoją głowę
nie będziesz przysięgał, ponieważ nie jesteś w stanie jednego włosa uczynić
białym albo czarnym. **37** Ale wasza mowa niech będzie: Tak— tak, nie— nie.
A co ponadto, to od złego pochodzi. **38** Słyszeliście, że powiedziano: „Oko
za oko” oraz „ząb za ząb”. **39** Ale ja wam mówię: Nie przeciwstawiajcie się
złemu, ale jeśli ktoś uderzy cię w prawy policzek, zwróć ku niemu i drugi.
40 A temu, kto chce się z tobą sądzić i wziąć twoją szatę spodnią, zostaw
mu i szatę wierzchnią. **41** I ktokolwiek cię zmusza (do) jednej mili, przejdź
z nim dwie. **42** Temu, kto cię prosi, daj, a od tego, kto chce od ciebie
pożyczyć, nie odwracaj się. **43** Słyszeliście, że powiedziano: Będziesz miłował
swego bliźniego, a swego nieprzyjaciela będziesz nienawidził? **44** A ja wam
mówię: Miłujcie waszych nieprzyjaciół, błogosławcie tym, którzy wam złoścą,

dobrze czyńcie tym, którzy was nienawidzą oraz módlcie się za tych, którzy was oczerniają i prześladują was, **45** abyście stali się synami waszego Ojca w niebiosach. Ponieważ jego słońce wschodzi nad złymi i dobrymi, i deszcz zsyła na sprawiedliwych i niesprawiedliwych. **46** Gdybyście bowiem miłowali tych, którzy was miłują, jaką macie zapłatę? Czy nie czynią tego także poborcy podatków? **47** I jeśli pozdrawiacie tylko waszych przyjaciół, cóż ponadto czynicie? Czy nie czynią tego także poborcy podatków? **48** Wy zatem bądźcie doskonali, jak doskonały jest wasz Ojciec, który jest w niebiosach.

6 ¹ Pilnujcie się, (by) waszego gestu miłosierdzia nie czynić przed ludźmi (po to), aby was widzieli, bo inaczej inaczej nie będziecie mieli zapłaty u waszego Ojca—tego w niebiosach. ² Dlatego, gdy czynisz gest miłosierdzia, nie trąb przed sobą, jak to robią hipokryci w synagogach i na ulicach, aby być chwalonymi przez ludzi. Zaprawdę powiadam wam: otrzymują swoją zapłatę. ³ Gdy ty czynisz gest miłosierdzia, niech nie wie twoja lewa (ręka), co czyni twoja prawa, ⁴ aby twój gest miłosierdzia pozostał w ukryciu, a twój Ojciec, który widzi w ukryciu, on odda ci w sposób jawny. ⁵ A gdy się modlicie, nie bądźcie jak hipokryci. Ponieważ kochają się modlić, stojąc w synagogach i na narożnikach ulic, aby [-] pokazać się ludziom. Zaprawdę powiadam wam, że odbierają swoją zapłatę. ⁶ Ale gdy ty się modlisz, wejdź do swego pokoju i zamknij drzwi swoje, modląc się do twego Ojca, który jest w ukryciu. A twój Ojciec, który widzi w ukryciu, odda ci w sposób jawny. ⁷ A modląc się, nie papłajcie jak poganie, ponieważ sądzą, że z powodu swojej wielomówności będą wysłuchani. ⁸ Więc nie upodabniajcie się do nich, bowiem wasz Ojciec dostrzega, jakie macie potrzeby, zanim wy go poprosicie. ⁹ Wy więc tak się módlcie: Nasz Ojciec w niebiosach, niech będzie uświęcone twoje imię. ¹⁰ Niech przyjdzie twoje królestwo. Niech się dzieje twoja wola: jak w niebiosach, (tak) i na ziemi. ¹¹ Daj nam dzisiaj naszego codziennego chleba.

12 ^{2532 863 2254 3783 2257 5613 2532 2249 863 2257 3781} I odpuść nam długi nasze, jak i my odpuszczamy naszym dłużnikom.

13 ^{2532 3361 1533 2248 1519 3986 235 4506 2248 575 4190 3754} I nie wprowadzaj nas w doświadczenie, ale wybaw nas od zła, ponieważ
^{4675 2076 932 2532 1411 2532 1391 1519 165 281 1437 1063} twoje jest królestwo i moc, i chwała na wiečność. Amen. 14 ^{863 444 846 3900 863 2532 5213 3962 5216 3770} Jeśli bowiem
^{1437 1161 3361 863 444 846 3900 3761 3962 5216 3761} odpuścicie ludziom ich upadki, odpuści i wam Ojciec wasz niebiański. 15
^{863 3900 5216 1161 3752 3522 3361 1096 4659 5618} Gdybyście jednak nie odpuścili ludziom ich upadków, to i Ojciec wasz nie
^{5273 853 1063 846 4383 3704 5316 444 3522} odpuści upadków waszych. 16 ^{281 3004 5213 3754 568 3408 846 1161 4771 3522} A gdy pościecie, nie stawajcie się smutni jak
^{218 4675 2776 2532 3538 4675 4383 3704 3361 44 5316} hipokryci; niszczą bowiem swoje oblicza, aby pokazać się ludziom, że poszczą.
^{3522 235 4675 3962 3588 1722 2927 2532 4675 3962 3588 991 1722} Zaprawdę powiadam wam, że otrzymują zapłatę swoją. 17 ^{2927 591 4671 3361 2343 5213 2344 1909 1093 3699 4597 2532 1035} Ale ty, gdy pościsz,
^{853 2532 3699 2812 1358 2532 2813 1161 2343 5213} namaść swoją głowę i umyć swoje oblicze; 18 ^{2344 1722 3772 3699 3777 4597 3777 1035 853 2532 3699 2812} Aby nie ludziom ukazać, (że)
^{3756 1358 3761 2813 3699 1063 2076 2344 5216 1563 2071} pościsz, lecz twojemu Ojcu, który jest w ukryciu; a twój Ojciec, który widzi w
^{2532 2588 5216 3088 4983 2076 3788 1437 3767 4675 3788 5600 573} ukryciu, odda ci 19 ^{3650 4983 4675 2071 5460 1437 1161 4675 3788 5600 4190 3650 4675 4983 2071} Nie gromadźcie sobie skarbów na ziemi, gdzie mól i rdza
^{4652 1487 3767 5457 1722 4671 2076 4655 4214 4655} niszczą, i gdzie złodzieje podkopują się i kradną; 20 ^{3762 1410 1417 2962 1398 1063 2228 1520 3404} Ale gromadźcie sobie
^{2532 2087 25 2228 1520 472 2532 2087 2706 3756} skarby w niebiosach, gdzie ani mól, ani rdza (nie) niszczą i gdzie złodzieje
^{1410 1398 2316 2532 3126 1223 5124 3004 5213} nie podkopują się i nie kradną. 21 ^{3361 3309 5216 5590 5101 5315 2532 5101 4095 3366} Gdzie bowiem jest skarb wasz, tam będzie
^{5216 4983 5101 1746 3780 5590 3780 2076 4119 5160} i serce wasze. 22 ^{2532 4983 1742 1689 1519 4071 3772 3754 3756 4687 3761} Lampą (dla) ciała jest oko. Jeśli więc twoje oko jest szczere,
^{2325 3761 4863 1519 596 2532 3962 5216 3770 5142 846 3756} całe ciało twoje jest jasne. 23 ^{5210 3756 3123 1308 846 1161 5101 1537 5216 3309} Jeśli zaś twoje oko jest złe, całe twoje ciało jest
^{1410 4369 1909 846 2244 1520 4083 2532 4012 1742 5101} ciemne. Jeśli więc światło w tobie jest ciemnością, jakże wielka (to) ciemność.
^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} 24 ^{1410 4369 1909 846 2244 1520 4083 2532 4012 1742 5101} Nikt nie jest w stanie dwom panom służyć, gdyż albo jednego znienawidzi,
^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} a drugiego umiłuje, albo jednego będzie się trzymał, a drugim pogardzi. Nie
^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} jesteście w stanie służyć Bogu i mamonie. 25 ^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} Dlatego Dłatego mówię wam:
^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} Nie troszczcie się o waszą duszę, co będziecie jeść albo co będziecie pić, ani o
^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} wasze ciało, co (nań) przyoblec. Czy dusza nie jest czymś więcej, (niż) pokarm,
^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} a ciało, (niż) odzienie? 26 ^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} Popatrzcie na ptaki niebios, że nie sieją ani (nie)
^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} żną, ani (nie) zbierają do magazynów, a Ojciec wasz niebiański żywi je. Czy
^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} wy nie (jesteście) dużo ważniejsi, (niż) one? 27 ^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} A kto z was, troszcząc się,
^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} jest w stanie dodać do swego wzrostu jeden łokieć? 28 ^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} A o odzienie dlaczego
^{3309 2648 2918 68 4459 837 3756 2872 3761} się troszczycie? Przypatrzcie się lilii polnym, jak rosną. Nie trują się, ani

(nie) ³⁵¹⁴przędą; **29** ¹¹⁶¹A ³⁰⁰⁴mówię ⁵²¹³wam, ³⁷⁵⁴że ³⁷⁶¹nawet ⁴⁶⁷²Salomon ¹⁷²²w ³⁹⁵⁶całej ¹³⁹¹chwale ⁸⁴⁶swojej
(nie) ⁵⁶¹³był ⁴⁰¹⁶(tak) ⁵⁶¹³odziany, ¹⁵²⁰jak ⁵¹³⁰jedna ¹⁴⁸⁷z ¹¹⁶¹nich. **30** ⁵⁵²⁸Jeśli ⁶⁸więc ⁵⁶⁰⁷trawę ³⁷⁵⁶polną, ⁴⁵⁹⁴która ⁵⁶⁰⁷dzisiaj ²⁵³²jest, ⁸³⁹a ¹⁵¹⁹jutro ²⁸²³do ⁹⁰⁶pieca ²³¹⁶będzie ³⁷⁷⁹wrzucona, ²⁹⁴Bóg ³⁷⁵⁶tak ⁴¹⁸³odziewa, ³¹²³(czyż) ⁵²⁰⁹nie ³⁶⁴⁰dużo ³³⁶¹bardziej ³³⁰⁹was, ³⁷⁶⁷(ludzie) ³⁰⁰⁴małej ⁵¹⁰¹wiary? **31** ⁵³¹⁵Nie ²²²⁸troszczcie ⁵¹⁰¹się ⁴⁰¹⁶więc, ³²mówiąc:
Cóż będziemy jeść? Albo: Co będziemy pić? Albo: W co się odziejemy? **32**
¹⁰⁶³Bowiem ⁵⁰²³tego ³⁹⁵⁶wszystkiego ¹⁴⁸⁴narody ¹⁹³⁴pragną. ¹⁰⁶³Bo ³⁹⁶²Ojciec ⁵²¹⁶wasz ³⁷⁷⁰niebiański ¹⁴⁹²dostrzega,
³⁷⁵⁴że ⁵⁵³⁵potrzebujecie ⁵¹³⁰tego ⁵³⁷wszystkiego. **33** ¹¹⁶¹Ale ²²¹²szukajcie ⁴⁴¹²przede ⁹³²wszystkim ³⁷⁵⁴królestwa
²³¹⁶bożego ²⁵³²i ⁸⁴⁶jego ¹³⁴³sprawiedliwości, ²⁵³²a ⁵⁰²³to ³⁹⁵⁶wszystko ⁴³⁶⁹będzie ⁵²¹³wam ⁴³⁶⁹dodane. **34** ³³⁶¹Nie
³³⁰⁹troszczcie ³⁷⁶⁷się ¹⁵¹⁹więc ⁸³⁹o ¹⁰⁶³jutro, ⁸³⁹bowiem ³³⁰⁹jutro ¹⁴³⁸będzie ⁷¹³się troszczyło o siebie. ²²⁵⁰Dosyć ²⁵⁴⁹(ma) ⁸⁴⁶dzień ²⁵⁴⁹zła ⁸⁴⁶swego.

7 ¹**1** ³³⁶¹Nie ²⁹¹⁹sądzcie, ²⁴⁴³abyście ³³⁶¹nie ²⁹¹⁹byli ²⁹¹⁹osądzeni. **2** ¹⁷²²Jakim ³⁷³⁹Jakim ¹⁰⁶³bowiem ²⁹¹⁷sądem
²⁹¹⁹sądzicie, ²⁹¹⁹(takim) ²⁵³²będziecie ¹⁷²²osądzeni, ³⁷³⁹i ³³⁵⁸jaką ³³⁵⁴jaką ³³⁵⁴miarą ³³⁵⁴mierzycie, ³³⁵⁴(taką)
³³⁵⁴będzie ⁵²¹³wam ³³⁵⁴odmierzone. **3** ¹¹⁶¹A ⁵¹⁰¹czemu ⁹⁹¹widzisz ²⁵⁹⁵źdźbło ¹⁷²²w ³⁷⁸⁸oku ⁸⁰brata ⁴⁶⁷⁵swego,
¹¹⁶¹a ¹⁷²²w ⁴⁶⁷⁴swoim ³⁷⁸⁸oku ¹³⁸⁵belki ³⁷⁵⁶nie ²⁶⁵⁷dostrzegasz? **4** ²²²⁸Albo ⁴⁴⁵⁹jak ²⁰⁴⁶powiesz ⁸⁰bratu ⁴⁶⁷⁵swojemu:
⁸⁶³Pozwól, ¹⁵⁴⁴niech ²⁵⁹⁵wyrzucę ⁵⁷⁵źdźbło ³⁷⁸⁸z ⁴⁶⁷⁵oka ²⁵³²twego, ²⁴⁰⁰a ¹³⁸⁵oto ¹⁷²²belka ³⁷⁸⁸(jest) ⁴⁶⁷⁵w ⁵¹¹⁹oku ¹²²⁷twoim? **5**
⁵²⁷³Hipokryto, ¹⁵⁴⁴wyrzuc ⁴⁴¹²przede ¹³⁸⁵wszystkim ¹⁵³⁷belkę ³⁷⁸⁸z ⁴⁶⁷⁵oka ²⁵³²swojego, ⁵¹¹⁹a ¹²²⁷wtedy ¹²²⁷przejrzysz,
(aby) ¹⁵⁴⁴wyrzucić ²⁵⁹⁵źdźbło ¹⁵³⁷z ⁸⁰oka ⁴⁶⁷⁵brata ⁴⁶⁷⁵swojego. **6** ³³⁶¹Nie ¹³²⁵dawajcie ²⁹⁶⁵psom ³⁵⁸⁸tego, ³⁵⁸⁸co
⁴⁰święte, ³³⁶⁶ani ⁹⁰⁶nie ⁵²¹⁶rzucajcie ³¹³⁵swoich ¹⁷¹⁵perł ⁵⁵¹⁹przed ³³⁷⁹świnie, ²⁶⁶²aby ⁸⁴⁶nie ⁸⁴⁶zdeptały ⁸⁴⁶ich ⁸⁴⁶swoimi
¹⁷²²[-] ⁴²²⁸nogami, ²⁵³²a ⁴⁷⁶²obróciwszy ⁴⁴⁸⁶się— ⁵²⁰⁹(nie) ¹⁵⁴roztrzaskały ¹³²⁵was. **7** ¹⁵⁴Proście, ²⁵³²a ¹³²⁵będzie
⁵²¹³wam ¹³²⁵dane; ²²¹²szukajcie, ²⁵³²a ²¹⁴⁷znajdziecie; ²⁹²⁵pukajcie, ²⁵³²a ⁴⁵⁵będzie ⁵²¹³wam ⁴⁵⁵otworzone. **8**
³⁹⁵⁶Każdy ¹⁰⁶³bowiem ¹⁵⁴proszący— ²⁹⁸³dostaje, ²⁵³²a ²²¹²szukający— ²¹⁴⁷znajduje, ²⁵³²a ²⁹²⁵pukającemu
⁴⁵⁵będzie ²²²⁸otworzone. **9** ⁵¹⁰¹Albo ¹⁵³⁷kto ⁵²¹⁶z ²⁰⁷⁶was ⁴⁴⁴jest ³⁷³⁹człowiekiem, ¹⁴³⁷który, ⁸⁴⁶gdy ⁵²⁰⁷jego ⁵²⁰⁷syn
¹⁵⁴poprosi ⁷⁴⁰(o) ³³⁶¹chleb, ³⁰³⁷[-] ⁸⁴⁶kamień ¹⁹²⁹mu ¹⁹²⁹poda? **10** ²⁵³²Lub ¹⁴³⁷gdy ²⁴⁸⁶(o) ¹⁵⁴rybę ³³⁶¹poprosi, ³⁷⁸⁹[-] ³⁷⁸⁹węza
⁸⁴⁶mu ¹⁹²⁹poda? **11** ¹⁴⁸⁷Jeśli ³⁷⁶⁷więc ⁵²¹⁰wy, ⁵⁶⁰⁷będąc ⁴¹⁹⁰złymi, ¹⁴⁹²umiecie ¹³²⁵dawać ¹⁸dobre ¹³⁹⁰dary ⁵²¹⁶swoim
⁵⁰⁴³dzieciom, ⁴²¹⁴o ³¹²³ile ³⁹⁶²bardziej ⁵²¹⁶Ojciec ¹⁷²²wasz ³⁷⁷²w ¹³²⁵niebiosach ¹⁵⁴da ⁸⁴⁶proszącym ⁸⁴⁶go ⁸⁴⁶(to, co)
¹⁸dobre. **12** ³⁹⁵⁶Wszystko ³⁷⁶⁷więc, ³⁷⁴⁵co ³⁰²[-] ²³⁰⁹byście ²⁴⁴³chcieli, ⁵²¹³aby ⁴⁴⁴wam ⁴¹⁶⁰ludzie ³⁷⁷⁹czynili, ²⁵³²tak ²⁵³²i
⁵²¹⁰wy ⁸⁴⁶im ⁴¹⁶⁰czynicie. ³⁷⁷⁸Taka ²⁰⁷⁶jest ¹⁰⁶³bowiem ³⁵⁵¹Tora ²⁵³²i ⁴³⁹⁶Prorocy. **13** ¹⁵²⁵Wejdźcie ¹²²³przez ⁴⁷²⁸wąską

4439 3754 4116 4439 2532 2149 3598 3588 520 1519 684
bramę. Bo szeroka (jest) brama i szeroka droga, która prowadzi na zniszczenie,
2532 4183 1526 1223 846 1525 14 (A) 5101 4728 4439
i liczni są (ci, którzy) przez nią wchodzić. 14 (A) cóż za wąska (jest) brama
2532 2346 3598 3588 520 1519 2222 2532 3641 1526 846 2147
i ciasna droga, która prowadzi do życia, a nieliczni są, (którzy) ją znajdują.
15 1161 4337 575 5578 3748 2064 4314 5209 1722
Ale wystrzegajcie się [-] fałszywych proroków, którzy przychodzą do was w
1742 4263 1161 2081 1526 727 3074 575 846 2590 846
odzieniu owiec, a wewnątrz są rabującymi wilkami. 16 Po ich owocach ich
1921 3385 4816 575 173 4718 2228 575 5146 4810 3779
poznacie. Czy zbiera się z ciernia kiście winogron, albo z ostu—figi? 17 Tak
3956 18 1186 4160 2570 2590 1161 4550 1186 4160 4190 2590
każde dobre drzewo rodzi piękne owoce, a zgniłe drzewo—rodzi złe owoce.
18 3756 1410 18 1186 4160 4190 2590 3761 4550 1186—
Nie jest w stanie dobre drzewo rodić złych owoców, ani zgniłe drzewo—
4160 2570 2590 19 3956 1186 4160 3361 4160 2570 2590
rodić pięknych owoców. 19 Każde drzewo, które nie rodzi pięknego owocu,
1581 2532 906 1519 4442 20 686 1065 575 846 2590 1921
jest wycinane i wrzucane w ogień. 20 A zatem [-] z ich owoców poznacie
846 3756 3956 3004 3427 3004 2962 2962 1525 1519 932 3772
ich. 21 Nie każdy, który mi mówi: „Panie, Panie”, wejdzie do królestwa niebios,
235 4160 2307 3450 3962 1722 3772 4183 2046 3427 1722
ale ten, który czyni wolę mojego Ojca w niebiosach. 22 Wielu powie mi w
1565 2250 2962 2962 3756 4674 3686 4395 2532 4674
tamtym dniu: „Panie, Panie, nie (w) twoim imieniu prorokowaliśmy? I twoim
3686 1140 1544 2532 4674 3686 4160 4183 1411”
imieniem demony wyrzuciliśmy! I twoim imieniem uczyniliśmy liczne cuda!”
23 2532 5119 3670 846 3754 3763 5209 3763 1097 672 575 1700
A wtedy wyznam im, że: „Nigdy was nie poznałem. Odejdźcie ode mnie,
2038 458 3956 3767 3748 5128 3056 3450 191 2532 4160 846
czyniący nieprawość”. 24 Każdy więc, kto tych słów moich słucha i czyni je,
846 3666 5429 435 3748 3618 846 3614 1909 4073 25
ten będzie podobny (do) mądrego męża, który zbudował swój dom na skale. 25
2532 2597 1028 2532 2064 4215 2532 4154 417 2532 4363 1565
I zstąpił deszcz, i przybyły rzeki, i zawiały wiatry, i wpadły (na) ten
3614 2532 3756 4098 2311 1063 1909 4073 26 2532 3956 191
dom, ale nie upadł, utwierdzony był bowiem na skale. 26 A każdy, kto słucha
5128 3056 3450 2532 3361 4160 846 3666 3474 435 3748
tych słów moich, ale nie czyni ich, będzie podobny (do) głupiego męża, który
3618 846 3614 1909 285 2532 2597 1028 2532 2064 4215 2532
zbudował swój dom na piasku. 27 I zstąpił deszcz, i przybyły rzeki, i
4154 417 2532 4350 1565 3614 2532 4098 2532 4431 846 2258 3173
zawiały wiatry, i uderzyły (na) ten dom, i upadł, a upadek jego był wielki.
28 2532 1096 3753 2424 4931 5128 3056 1605 3793 1909
I stało się, (że) gdy Jezus dokończył tych słów, zdumiewały się tłumy nad
846 1322 2258 1063 1321 846 5613 2192 1849 2532 3756 5613
jego nauką. 29 Albowiem Albowiem uczył ich, jak posiadający moc, a nie jak
1122
znawcy Pisma.

8 1 A gdy on zszedł z góry, szły za nim liczne tłumy. 2 A oto trędowny
2064 4352 846 4352 3004 2962 1437 2309
podszedł, oddał mu pokłon, (i) powiedział: Panie, gdybyś zechciał,

jesteś w stanie¹⁴¹⁰ mnie³¹⁶⁵ oczyścić.²⁵¹¹ **3** I²⁵³² wyciągnąwszy¹⁶¹⁴ rękę, Jezus⁵⁴⁹⁵ dotknął²⁴²⁴ go,⁶⁸⁰
 mówiąc: Chcę³⁰⁰⁴, zostań²³⁰⁹ oczyszczony.²⁵¹¹ I²⁵³² natychmiast²¹¹² został²⁵¹¹ oczyszczony⁸⁴⁶ jego³⁰¹⁴ trąd.
4 I²⁵³² powiedział³⁰⁰⁴ mu Jezus: Uważaj,⁸⁴⁶ nikomu²⁴²⁴ (nie) mów,³⁷⁰⁸ ale odejdz,³³⁶⁷ pokaż²⁰³⁶ się²³⁵ kapłanowi⁵²¹⁷ i zanieś¹¹⁶⁶ dar,⁴⁵⁷² który²⁴⁰⁹ nakazał²⁵³² Mojżesz,⁴³⁷⁴ na świadectwo¹⁴³⁵ dla nich.³⁷³⁹ **5** A⁴³⁶⁷ gdy³⁴⁷⁵ on¹⁵¹⁹ wszedł³¹⁴² do Kafarnaum,⁸⁴⁶ podszedł²⁵³² do niego³⁰⁰⁴ setnik,¹⁵²⁵ prosząc¹⁵¹⁹ go **6** i mówiąc:
 Panie,²⁹⁶² mój chłopiec³⁴⁵⁰ leży³⁸¹⁶ w domu⁹⁰⁶ sparaliżowany,¹⁷²² poddawany³⁶¹⁴ strasznej³⁸⁸⁵ próbie.⁹²⁸
7 A²⁵³² Jezus²⁴²⁴ rzekł³⁰⁰⁴ mu: Ja⁸⁴⁶ przyjdę¹⁴⁷³ (i) go²⁰⁶⁴ uzdrowię.⁸⁴⁶ **8** A²⁵³² setnik,¹⁵⁴³ odpowiadając,⁶¹¹
 powiedział:⁵³⁴⁶ Panie,²⁹⁶² nie³⁷⁵⁶ jestem¹⁵¹⁰ wystarczająco²⁴²⁵ (godzien), abyś²⁴⁴³ wszedł¹⁵²⁵ pod⁵²⁵⁹ mój³⁴⁵⁰
 dach,⁴⁷²¹ ale²³⁵ powiedz²⁰³⁶ tylko³⁴⁴⁰ słowo,³⁰⁵⁶ a mój²⁵³² chłopiec³⁴⁵⁰ zostanie³⁸¹⁶ uzdrowiony.²³⁹⁰ **9** Bowiem¹⁰⁶³
 i ja²⁵³² (choć)¹⁴⁷³ jestem¹⁵¹⁰ człowiekiem⁴⁴⁴ pod⁵²⁵⁹ władzą,¹⁸⁴⁹ mam²¹⁹² pod sobą⁵²⁵⁹ żołnierzy¹⁶⁸³ i mówię⁴⁷⁵⁷
 temu: RUSZAJ. I²⁵³² wyrusza.²⁰⁶⁴ A²⁵³² innemu: PRZYJDŹ. I²⁵³² przychodzi.²⁰⁶⁴ A²⁵³² mojemu³⁴⁵⁰
 niewolnikowi: UCZYŃ TO. I¹⁴⁰¹ czyni.⁴¹⁶⁰ **10** A¹¹⁶¹ Jezus,²⁴²⁴ gdy¹⁹¹ (to) usłyszał,¹⁹¹ zdziwił²²⁹⁶ się
 i powiedział²⁵³² idącym²⁰³⁶ za¹⁹⁰ (nim): Zaprawdę²⁸¹ mówię³⁰⁰⁴ wam,⁵²¹³ że³⁷⁶¹ nie²¹⁴⁷ znalazłem¹⁷²² w
 Izraelu²⁴⁷⁴ tak⁵¹¹⁸ wielkiej⁴¹⁰² wiary. **11** I¹¹⁶¹ mówię³⁰⁰⁴ wam,⁵²¹³ że³⁷⁵⁴ przyjdą²²⁴⁰ liczni⁴¹⁸³ ze⁵⁷⁵ wschodu³⁹⁵
 i zachodu,²⁵³² i położą¹⁴²⁴ się²⁵³² (przy stole)³⁴⁷ w królestwie¹⁷²² niebios⁹³² z Abrahamem,³⁷⁷²
 i Izaakiem,³³²⁶ i Jakubem.¹¹ **12** A¹¹⁶¹ synowie⁵²⁰⁷ królestwa⁹³² zostaną¹⁵⁴⁴ wyrzuceni¹⁵¹⁹ w
 zewnętrzną¹⁸⁵⁷ ciemność.⁴⁶⁵⁵ Tam¹⁵⁶³ będzie²⁰⁷¹ płacz²⁸⁰⁵ i zgrzytanie¹⁰³⁰ zębów.²⁵³² **13** I²⁵³² powiedział²⁰³⁶
 Jezus²⁴²⁴ setnikowi: Odejdź,¹⁵⁴³ a jak⁵²¹⁷ uwierzyłeś,²⁵³² (tak) niech⁵⁶¹³ ci się⁴¹⁰⁰ stanie.¹⁰⁹⁶ I⁴⁶⁷¹ w
 tej¹⁵⁶⁵ chwili⁵⁶¹⁰ został²³⁹⁰ uzdrowiony⁸⁴⁶ jego³⁸¹⁶ chłopiec.²⁵³² **14** A²⁵³² Jezus,²⁴²⁴ gdy²⁰⁶⁴ przybył¹⁵¹⁹ do domu³⁶¹⁴
 Piotra,⁴⁰⁷⁴ zobaczył¹⁴⁹² jego⁸⁴⁶ teściową,³⁹⁹⁴ leżącą⁹⁰⁶ i gorączkującą.²⁵³² **15** I²⁵³² dotknął⁴⁴⁴⁵ jej⁶⁸⁰ rękę,⁸⁴⁶
 i opuściła²⁵³² ją⁸⁶³ gorączka.⁸⁴⁶ I⁴⁴⁴⁶ wstała,²⁵³² i służyła¹⁴⁵³ im.²⁵³² **16** A¹¹⁶¹ (gdy)¹⁰⁹⁶ nastał³⁷⁹⁸ wieczór,
 przyprowadzali⁴³⁷⁴ mu⁸⁴⁶ licznych⁴¹⁸³ opętanych.¹¹³⁹ I²⁵³² słowem³⁰⁵⁶ wyrzucił¹⁵⁴⁴ duchy,⁴¹⁵¹ oraz²⁵³² uzdrowił²³²³
 wszystkich,³⁹⁵⁶ którzy²¹⁹² się²⁵⁶⁰ źle²¹⁹² mieli,³⁷⁰⁴ aby⁴¹³⁷ wypełniło³⁵⁸⁸ się⁴⁴⁸³ to,³⁷⁰⁴ co zostało⁴⁴⁸³ powiedziane
 przez¹²²³ proroka⁴³⁹⁶ Izajasza,²²⁶⁸ który³⁰⁰⁴ mówił:⁸⁴⁶ On²⁹⁸³ wziął²²⁵⁷ nasze⁷⁶⁹ słabości²⁵³² oraz³⁵⁵⁴ choroby
 zabrał.⁹⁴¹ **18** A¹¹⁶¹ Jezus,²⁴²⁴ gdy¹⁴⁹² zobaczył⁴¹⁸³ liczny³⁷⁹³ tłum⁴⁰¹² wokół⁸⁴⁶ siebie,²⁷⁵³ kazał⁵⁶⁵ odpłynąć
 na¹⁵¹⁹ drugą⁴⁰⁰⁸ stronę.²⁵³² **19** A²⁵³² jeden¹⁵²⁰ (ze) znawców¹¹²² Pisma⁴³³⁴ podszedł²⁰³⁶ (i) powiedział
 mu: Nauczycielu,⁸⁴⁶ pójdę¹³²⁰ za¹⁹⁰ tobą,⁴⁶⁷¹ gdziekolwiek³⁶⁹⁹ gdziekolwiek¹⁴³⁷ (ty) pójdiesz.⁵⁶⁵ **20**

2532 3004 846 2424 258 2192 5454 2532 4071 3772 2682 1161 5207
 I rzekł mu Jezus: Lisy mają nory, a ptaki niebiańskie—gniazda, lecz Syn
 Człowieczy nie ma gdzie głowy skłonić. 21 A Jego drugi uczeń powiedział
 mu: Panie, pozwól mi najpierw odejść i pogrzebać mego ojca. 22 A Jezus
 powiedział mu: Idź za mną i zostaw zmarłym grzebanie ich zmarłych. 23 A
 kiedy on wszedł do łodzi, towarzyszyli mu jego uczniowie. 24 I oto wielki
 sztorm powstał na morzu, tak że łódź była przykrywana przez fale. On zaś
 spał. 25 A uczniowie podszedłszy, obudzili go, mówiąc: Panie! Ratuj nas!
 Giniemy! 26 I powiedział im: Dlaczego jesteście lękliwi, małej wiary? Wtedy
 podniósł się, zgromił wiatry i morze, i nastąpiła wielka cisza. 27 A ludzie
 zdziwili się, mówiąc: Kim on jest, że i wiatry, i morze są mu posłuszne? 28
 A on, gdy przybył na drugą stronę—na terytorium Gergezeńczyków—wyszedł mu
 na spotkanie dwaj opętani, (którzy) wyszli z grobów—bardzo uciążliwi, tak że
 nikt nie był w stanie przejść przez tamtą drogę. 29 I oto krzyczeli, mówiąc:
 Co nam do ciebie, Jezusie, Synu Boga? Przyszedłeś tu przed czasem poddawać
 nas próbie? 30 A daleko od nich była trzoda licznych, pasących się świń. 31 A
 demony prosiły go, mówiąc: Jeśli nas wyrzucasz, pozwól nam odejść w trzodę
 świń. 32 I powiedział im: Odejdźcie. A gdy wyszły, odeszły w trzodę świń.
 I oto cała trzoda świń ruszyła z urwiska w morze. I zginęły w wodach.
 33 A pasterze uciekli i gdy odeszli do miasta, opowiedzieli wszystko, także
 o opętanych. 34 I oto całe miasto wyszło Jezusowi na spotkanie i gdy go
 zobaczyli, prosili, żeby odszedł (z dała) od ich granic.

9 1 A gdy wszedł do łodzi, przeprowadził się i przybył do swojego
 miasta. 2 I oto przynieśli mu sparaliżowanego, leżącego na łożu. A
 Jezus, gdy zobaczył ich wiarę, powiedział sparaliżowanemu: Odwagi, dziecko,
odpuszczone są tobie grzechy twoje. 3 A oto niektórzy ze znawców Pisma
 pomyśleli w sobie: On znieważa. 4 A Jezus, gdy zobaczył ich myśli,
 powiedział: Dlaczego Dlaczego wymyślacie wymyślacie zło w waszych sercach?

5 Co bowiem jest łatwiejsze, powiedzieć: Odpuszczone są twoje grzechy, czy
 powiedzieć: Powstań i chodź? **6** Ale żebyście wiedzieli, że Syn Człowieczy
 ma na ziemi moc odpuszczania grzechów— wtedy powiedział sparaliżowanemu—
 Powstań, zabierz swe łożo i odejdz do swojego domu. **7** A gdy wstał, poszedł
 do swego domu. **8** A tłumy, gdy (to) zobaczyły, dziwiły się i oddały chwałę
 Bogu, że dał ludziom taką moc. **9** A odchodząc stamtąd, Jezus dostrzegł
 człowieka, siedzącego w miejscu pobierania podatków, którego nazywano
 Mateuszem, i powiedział mu: Idź za mną. A gdy wstał, zaczął iść za nim. **10**
 A gdy on leżał przy stole w domu, stało się, a oto liczni poborcy podatków
 i grzesznicy, przyszedłszy, leżeli przy stole z Jezusem oraz jego uczniami. **11**
 A gdy zobaczyli (to) faryzeusze, mówili jego uczniom: Dlaczego Dłaczego Dłaczego wasz
 nauczyciel je z poborcami podatków i grzesznikami? **12** A Jezus, gdy
 (to) usłyszał, powiedział im: Nie zdrowi potrzebują potrzebują lekarza, ale
 ci, co się źle mają. **13** Idźcie i nauczcie się, co (to) znaczy: Miłosierdzia
 chcę, a nie ofiary. Nie przyszedłem bowiem powołać do zmiany myślenia
 sprawiedliwych, ale grzeszników. **14** Wtedy przyszedł do niego uczniowie Jana
 (i) mówili: Dlaczego Dłaczego Dłaczego my i faryzeusze dużo pościmy, a twoi
 uczniowie nie poścżą? **15** A Jezus powiedział im: Nie są w stanie synowie
 domu weselnego być w żałobie, jak długo jest z nimi pan młody. Ale przyjdą
 dni, kiedy zostanie odebrany im im pan młody i wtedy będą pościć. **16**
 Przecież nikt (nie) nakłada naszywki (z) kawałka surowej tkaniny na starą
 szatę wierzchnią, bowiem (to) jej uzupełnienie zrywa się z szatą wierzchniej,
 a rozdarcie staje się gorsze. **17** Ani nie wlewa się młodego wina w stare
 skórzane bukłaki. Bo inaczej inaczej skórzane bukłaki się roztrzaskują i wino
 się wylewa, a skórzane bukłaki się niszczą. Ale wlewa się młode wino w nowe
 skórzane bukłaki, a obydwa się zachowują. **18** (Gdy) on im to mówił, oto
 jeden (z) posiadających władzę przyszedł (i) oddał mu pokłon, mówiąc, że:

Moja córka przed chwilą umarła, ale przyjdź, połóż na nią swą rękę, a będzie żyła. **19** A Jezus powstawszy, poszedł za nim, a (także) uczniowie jego. **20** A oto kobieta, krwawiąca od dwunastu lat, gdy podeszła z tyłu, dotknęła krawędzi jego wierzchniej szaty. **21** Myślała bowiem sobie: sobie: Gdybym tylko dotknęła jego wierzchniej szaty, będę uratowana. **22** A Jezus, gdy się obrócił i ją dostrzegł, powiedział: Odwagi, córko, twoja wiara cię uratowała. I od tej chwili kobieta była uratowana. **23** A Jezus, gdy przyszedł do domu posiadającego władzę i dostrzegł grających na aulosie oraz tłum czyniący wrzawę, **24** Powiedział im: Odejdźcie, bowiem dziewczynka nie umarła, ale śpi. I drwili (z) niego. **25** A gdy tłum został wyrzucony, (Jezus) wszedł, chwycił jej rękę, a dziewczynka wstała. **26** I rozeszła się ta wieść po całej tamtejszej ziemi. **27** A odchodzącemu stamtąd Jezusowi zaczęli towarzyszyć zaczęli towarzyszyć dwa ślepi, którzy wołali i mówili: Zlituj się nad nami, Synu Dawida. **28** A gdy przyszedł do domu, podeszli do niego ślepi, a Jezus im powiedział: Wierzcie, że jestem w stanie to uczynić? Odpowiedzieli mu: Tak, Panie! **29** Wtedy dotknął ich oczy, mówiąc: Zgodnie z waszą wiarą niech się wam stanie. **30** I otworzyły się ich oczy. A Jezus ich ostro upomniał, mówiąc: Uważajcie, (aby) nikt (nie) dowiedział się (o tym). **31** A oni, gdy wyszli, rozpowszechnili to po całej tamtejszej ziemi. **32** A gdy oni wychodzili, oto przyniesiono mu głuchego człowieka, opętanego. **33** A gdy został wyrzucony demon, głuchy przemówił. I zdziwiły się tłumy, mówiąc Nigdy nie ukazała się taka (rzecz) w Izraelu. **34** Lecz faryzeusze mówili: Wyrzuca demony poprzez posiadającego władzę (nad) demonami. **35** I obchodził Jezus wszystkie miasta i wsie, nauczając w ich synagogach i ogłaszając dobrą nowinę królestwa oraz uzdrawiając każdą chorobę i każdą niemoc wśród ludu. **36** A gdy dostrzegł tłumy, ulitował się nad nimi, bo byli utrudzeni i porzuceni, jak owce, które nie mają pasterza. **37** Wtedy powiedział swoim uczniom: Chociaż źniwo wielkie,

1161 2040 3641 38 Proście więc Pana żniwa, aby wyrzucił robotników
1519 846 2326
na swoje żniwo.

10 ¹ ²⁵³² A ⁴³⁴¹ gdy przywołał ⁸⁴⁶ swoich ¹⁴²⁷ dwunastu ³¹⁰¹ uczniów, ¹³²⁵ dał ⁸⁴⁶ im ¹⁸⁴⁹ moc
⁴¹⁵¹ nad ¹⁶⁹ duchami ⁵⁶²⁰ nieczystymi, ⁸⁴⁶ by je ¹⁵⁴⁴ wyrzucali ²⁵³² oraz ²³²³ uzdrawiali ³⁹⁵⁶ każdą
³⁵⁵⁴ chorobę ²⁵³² i ³⁹⁵⁶ każdą ³¹¹⁹ niemoc. **2** ¹¹⁶¹ A ³⁶⁸⁶ imiona ¹⁴²⁷ dwunastu ⁶⁵² apostołów ²⁰⁷⁶ są ⁵⁰²³ takie:
⁴⁴¹³ pierwszym— ⁴⁶¹³ Szymon, ³⁰⁰⁴ zwany ⁴⁰⁷⁴ Piotrem ²⁵³² oraz ⁸⁴⁶ jego ⁸⁰ brat, ⁴⁰⁶ Andrzej; ²³⁸⁵ Jakub— ³⁵⁸⁸ ten,
(który jest synem) ²¹⁹⁹ Zebedeusza ²⁵³² oraz ⁸⁴⁶ jego ⁸⁰ brat, ²⁴⁹¹ Jan; **3** ⁵³⁷⁶ Filip ²⁵³² i ⁹¹⁸ Bartłomiej;
²³⁸¹ Tomasz ²⁵³² i ³¹⁵⁶ Mateusz— ⁵⁰⁵⁷ poborca ²³⁸⁵ podatków; ³⁵⁸⁸ Jakub— ²⁵³² ten, (który jest synem)
²⁵⁶ Alfausza ²⁵³² i ³⁰⁰² Lebeusz, ¹⁹⁴¹ zwany ²²⁸⁰ Tadeuszem; **4** ⁴⁶¹³ Szymon ²⁵⁸¹ Kananejczyk ²⁵³² i ²⁴⁵⁵ Juda
²⁴⁶⁹ Iskariota— ³⁵⁸⁸ ten, ⁸⁴⁶ co ²⁵³² go ³⁸⁶⁰ również ⁵¹²⁸ wydał. **5** ¹⁴²⁷ Tę ⁶⁴⁹ dwunastkę ²⁴²⁴ posłał ³⁸⁵³ Jezus (i) ⁸⁴⁶ nakazał
³⁰⁰⁴ im, ¹⁵¹⁹ mówiąc: ³⁵⁹⁸ Na ¹⁴⁸⁴ drogę ³³⁶¹ narodów ⁵⁶⁵ nie ²⁵³² wchodźcie ³³⁶¹ oraz ¹⁵²⁵ nie ¹⁵¹⁹ wchodźcie ⁴¹⁷² do ⁸⁴⁶ miast
⁴⁵⁴¹ Samarytan. **6** ¹¹⁶¹ Ale ⁴¹⁹⁸ idźcie ³¹²³ raczej ⁴³¹⁴ do ⁶²² zagubionych ⁴²⁶³ owiec ³⁶²⁴ domu ²⁴⁷⁴ Izraela. **7**
¹¹⁶¹ A ⁴¹⁹⁸ idąc, ²⁷⁸⁴ głoscie, ³⁰⁰⁴ mówiąc, ³⁷⁵⁴ że ¹⁴⁴⁸ przybliżyło ⁹³² się ³⁷⁷² królestwo ⁷⁷⁰ niebios. **8** ²³²³ Słabych
³⁰¹⁵ uzdrawiajcie, ²⁵¹¹ trędowatych ¹⁵⁴⁴ oczyszczajcie, ¹¹⁴⁰ wyrzucajcie ¹⁴³² demony. ²⁹⁸³ Darmo ¹⁴³² wzięliście,
¹³²⁵ darmo ³³⁶¹ dawajcie. **9** ⁵⁵⁵⁷ Nie ³³⁶⁶ posiadajcie ⁶⁹⁶ złota ³³⁶⁶ ani ⁵⁴⁷⁵ srebra, ¹⁵¹⁹ ani ⁵²¹⁶ miedzi ²²²³ w ³³⁶¹ waszych
⁴⁰⁸² pasach, **10** ³³⁶¹ ani ¹⁵¹⁹ torby ³⁵⁹⁸ na ³³⁶⁶ drogę, ¹⁴¹⁷ ani ⁵⁵⁰⁹ dwóch ³³⁶⁶ szat ⁵²⁶⁶ spodnich, ³³⁶⁶ ani
⁴⁴⁶⁴ sandałów, ¹⁰⁶³ ani ²⁰⁴⁰ laski, ⁵¹⁴ ponieważ ²⁰⁷⁶ robotnik ⁸⁴⁶ godny ⁵¹⁶⁰ jest ¹¹⁶¹ swego ³⁰² pokarmu. **11** ¹¹⁶¹ A ³⁰² [-] ⁴¹⁷² (w) ²²²⁸ mieście ²⁹⁶⁸ lub
¹⁵¹⁹ wsi, ³⁷³⁹ do ¹⁵²⁵ której ¹⁸³³ wejdziecie, ⁵¹⁰¹ wypytajcie, ¹⁷²² kto ⁸⁴⁶ w ²⁰⁷⁶ niej ⁵¹⁴ jest ²⁵⁴⁶ godny. ³³⁰⁶ I ²¹⁹³ tam ³⁰² pozostańcie, ¹⁸³¹ aż ¹¹⁶¹ do ¹⁵²⁵ [-] ¹⁵¹⁹ wyjścia. **12** ¹¹⁶¹ A ¹⁵²⁵ gdy ¹⁵¹⁹ wejdziecie ³⁶¹⁴ do ⁷⁸² domu, ⁸⁴⁶ pozdrówcie ²⁵³² go. **13** ¹⁴³⁷ I ³³⁰³ jeśli ³⁶¹⁴ [-] ⁵⁶⁰⁰ nie ⁵¹⁴ okaże ²⁰⁶⁴ się ¹⁵¹⁵ godny, ⁵²¹⁶ niech ¹⁹⁰⁹ przyjdzie ⁸⁴⁶ pokój ¹¹⁶¹ wasz ¹⁴³⁷ na ³³⁶¹ niego. ⁵⁶⁰⁰ A ⁵¹⁴ gdyby ⁵²¹⁶ nie ¹⁵¹⁵ był ⁴³¹⁴ godny, ¹⁹⁹⁴ wasz ⁵²⁰⁹ pokój ²⁵³² niech ³⁷³⁹ powróci ³³⁶¹ do ¹⁴³⁷ was. **14** ¹²⁰⁹ A ⁵²⁰⁹ kto ³³⁶⁶ nie ¹⁹¹ przyjąłby ³⁰⁵⁶ przyjąłby ⁵²¹⁶ was ¹⁸³¹ ani ³⁶¹⁴ (nie) ²²²⁸ wysłuchał ¹⁵⁶⁵ słów ⁴¹⁷² waszych, ¹⁶²¹ wychodząc ²⁸⁶⁸ z ⁴²²⁸ domu ⁵²¹⁶ lub ²⁸¹ (z) ³⁰⁰⁴ tego ⁵²¹³ miasta, ⁴¹⁴ strząśnijcie ²⁰⁷¹ pył ¹⁰⁹³ (ze) ⁴⁶⁷⁰ stóp ²⁵³² waszych. **15** ¹¹¹⁶ Zaprawdę, ¹⁷²² mówię ²²⁵⁰ wam: ²⁹²⁰ Lżej ²²²⁸ będzie ¹⁵⁶⁵ ziemi ⁴¹⁷² Sodomy ²⁴⁰⁰ i ¹⁴⁷³ Gomory ⁵²⁰⁹ w ⁶⁴⁹ dniu ⁵⁶¹³ sądu, ⁴²⁶³ niż ¹⁷²² temu ³³¹⁹ miastu. **16** ³⁰⁷⁴ Oto ¹⁰⁹⁶ ja ³⁷⁶⁷ was ⁵⁴²⁹ posyłam ⁵⁶¹³ jak ³⁷⁸⁹ owce ²⁵³² między ¹⁸⁵ między ⁵⁶¹³ wilki. ⁴⁰⁵⁸ Bądźcie ¹¹⁶¹ więc ⁴³³⁷ mądrzy, ⁵⁷⁵ jak ⁴⁴⁴ węże ¹⁰⁶³ i ³⁸⁶⁰ czyści, ⁵²⁰⁹ jak ¹⁵¹⁹ gołębie. **17** ⁴⁸⁹² I ²⁵³² wystrzegajcie ¹⁷²² się ⁸⁴⁶ [-] ⁴⁸⁶⁴ ludzi, ³¹⁴⁶ ponieważ ⁵²⁰⁹ będą ³¹⁴⁶ wydawać ²⁵³² was ¹⁹⁰⁹ przed ²²³² sanhedryny ¹⁸ i ¹⁸ w ¹⁸ swoich ¹⁸ synagogach ¹⁸ będą ¹⁸ was ¹⁸ biczować. **18** ¹⁸ Oraz ¹⁸ przed ¹⁸ rządców

1161 2532 935 71 1752 1700 1752 1519 3142 846 2532
 [-] i królów będziecie prowadzeni z mojego powodu, na świadectwo im oraz
 1484 19 1161 3752 5209 3860 3361 3309 4459 2228 5101 2980
 narodom. **19** A gdy was wydadzą, nie troszczcie się, jak lub co powiecie,
 1063 1325 5213 1722 1565 5610 5101 2980 1063 3756 5210
bowiem będzie dane wam w tej chwili, co macie mówić, **20** ponieważ nie wy
 2075 2980 235 4151 5216 3962 2980 1722 5213 21 1161
 jesteście tymi, którzy mówią, ale duch waszego Ojca, który mówi w was. **21** A
 80 3860 80 1519 2288 2532 3962 5043 2532 1881 5043 1909
 brat wyda brata na śmierć i ojciec dziecko, i powstaną dzieci przeciwko
 1118 2532 2289 846 22 2532 2071 3404 5259 3956
 rodzicom, i zabiją ich. **22** I będziecie znienawidzeni przez wszystkich
 1223 3450 3686 1161 5278 1519 5056 3778 4982 23
z powodu mojego imienia. A kto wytrwa do końca, ten zostanie wybawiony. **23**
 1161 3752 5209 1377 1722 3778 4172 5343 1519 243 281
 A gdyby was prześladowali w tym mieście, uciekajcie do drugiego. Zaprawdę
 1063 3004 5213 3756 3361 5055 4172 2474 2193 302 2064
 bowiem mówię wam, nie [-] skończycie (obchodzić) miast Izraela, aż [-] przyjdzie
 5207 444 24 3101 3756 2076 5228 1320 3761 1401 5228
 Syn Człowieczy. **24** Uczeń nie jest ponad nauczycielem, ani niewolnik ponad
 846 2962 25 713 3101 2443 1096 5613 846 1320
 swego pana. **25** Wystarczające dla ucznia, aby się stał jak jego nauczyciel,
 2532 1401 5613 846 2962 1487 3617 2564 954
 i niewolnik— jak jego pan. Jeśli pana domu nazywali Belzebubem, (to o)
 4214 3123 846 3615 26 3767 3361 5399 846 2076 1063
 ile bardziej jego domowników. **26** Więc nie bójcie się ich. Nie ma bowiem
 3762 2572 3739 3756 601 2532 2927 3739 3756 1097
 nic ukrytego, co nie będzie objawione, ani ukrytego, co nie będzie poznane.
 27 3739 3004 5213 1722 4653 2036 1722 5457 2532 3739 1519 3775
27 To, co mówię wam w ciemności, powiedzcie w świetle, i co na ucho
 191 2784 1909 1430 28 2532 3361 5399 575 615
 słyszycie, głoscie na dachach. **28** I nie bójcie się [-] tych, którzy zabijają
 4983 1161 5590 3361 1410 615 1161 5399 3123 1410 2532
ciało, ale duszy nie są w stanie zabić. Ale bójcie się raczej tego, co może i
 5590 2532 4983 622 1722 1067 29 3780 787 4453 1417
duszę, i ciało zniszczyć w Gehennie. **29** Czy nie za asa są sprzedawane dwa
 4765 2532 1520 1537 846 3756 4098 1909 1093 427 5216 3962
wróble? Nawet jeden z nich nie spadnie na ziemię bez (woli) waszego Ojca.
 30 1161 2532 3956 2359 5216 2776 1526 705 31 3767
30 A nawet wszystkie włosy na waszej głowie są policzone. **31** A zatem:
 3361 5399 5210 1308 4183 4765 32 3956 3767 3748
nie bójcie się. Wy jesteście ważniejsi, niż liczne wróble. **32** Każdy więc, kto
 3670 1722 1698 1715 444 2504 3670 1722 846 1715 3450
przyzna się do mnie przed ludźmi, i ja się przyznam do niego przed moim
 3962 1722 3772 1161 3748 302 720 3165 1715 444 2504
Ojcem w niebiosach. **33** A kto [-] by się wyparł mnie przed ludźmi, i ja
 720 846 1715 3450 3962 1722 3772 34 3361 3543 3754 2064
się wyprę go przed moim Ojcem w niebiosach. **34** Nie myślcie, że przyszedłem
 906 1515 1909 1093 3756 2064 906 1515 235 3162 35 1063
rzucić pokój na ziemię. Nie przyszedłem rzucić pokoju, ale miecz. **35** Ponieważ
 2064 1369 444 2596 846 3962
 przyszedłem uczynić rozdwojenie, (aby) człowiek (był) przeciwko swemu ojcu,
 2532 2364 2596 846 3384 2532 3565 2596 846 3994
 i córka— przeciwko swojej matce, i panna młoda przeciwko swojej teściowej,

36 ²⁵³² a ²¹⁹⁰ nieprzyjaciółmi ⁴⁴⁴ człowieka ³⁶¹⁵ domownicy ⁸⁴⁶ jego. **37** ⁵³⁶⁸ Kto ³⁹⁶² kocha ²²²⁸ ojca ³³⁸⁴ lub ⁵²²⁸ matkę ¹⁶⁹¹ ³⁷⁵⁶ ²⁰⁷⁶ ³⁴⁵⁰ ⁵¹⁴ ²⁵³² ⁵³⁶⁸ ⁵²⁰⁷ ²²²⁸ ²³⁶⁴ ⁵²²⁸ bardziej, ¹⁶⁹¹ niż ³⁷⁵⁶ mnie, ²⁰⁷⁶ nie ³⁴⁵⁰ jest ⁵¹⁴ mnie ²⁵³² godny. I ⁵³⁶⁸ kto ⁵²⁰⁷ kocha ²²²⁸ syna ²³⁶⁴ lub ⁵²²⁸ córkę ¹⁶⁹¹ bardziej, ³⁷⁵⁶ niż ²⁰⁷⁶ mnie, ³⁴⁵⁰ nie ⁵¹⁴ jest ²⁵³² mnie ⁵³⁶⁸ godny. **38** I ²⁵³² kto ³⁷³⁹ nie ³⁷⁵⁶ bierze ²⁹⁸³ swego ⁸⁴⁶ krzyża, ⁴⁷¹⁶ a ²⁵³² idzie ¹⁹⁰ za ³⁶⁹⁴ mną, ³⁴⁵⁰ nie ³⁷⁵⁶ jest ²⁰⁷⁶ mnie ³⁴⁵⁰ godny. **39** ³⁵⁸⁸ Ten, ²¹⁴⁷ który ⁸⁴⁶ znalazł ⁵⁵⁹⁰ swoją ⁶²² duszę, ⁸⁴⁶ straci ²⁵³² ją, ⁸⁴⁶ a ³⁵⁸⁸ ten, ⁶²² kto ⁸⁴⁶ stracił ⁵⁵⁹⁰ swoją ¹⁷⁵² duszę ¹⁷⁰⁰ z ²¹⁴⁷ powodu ⁸⁴⁶ mnie, ³⁵⁸⁸ znajdzie ¹²⁰⁹ ją. **40** ³⁵⁸⁸ Ten, ¹²⁰⁹ kto ⁶⁴⁹ przyjmuje ⁵²⁰⁹ was, ¹⁶⁹¹ mnie ¹²⁰⁹ przyjmuje; ³⁵⁸⁸ a ⁶⁴⁹ ten, ⁵²⁰⁹ który ¹⁶⁹¹ przyjmuje ¹²⁰⁹ mnie, ³⁵⁸⁸ przyjmuje ⁶⁴⁹ tego, ³¹⁶⁵ który ⁶⁴⁹ posłał. **41** ¹²⁰⁹ Kto ⁴³⁹⁶ przyjmuje ¹⁵¹⁹ proroka ³⁶⁸⁶ ze ⁴³⁹⁶ względu ²⁹⁸³ na ³⁴⁰⁸ imię ⁴³⁹⁶ proroka, ²⁵³² weźmie ¹²⁰⁹ zapłatę ¹³⁴² proroka, ¹⁵¹⁹ i ³⁶⁸⁶ ten, ¹³⁴² który ¹⁵¹⁹ przyjmuje ³⁶⁸⁶ sprawiedliwego ¹⁵¹⁹ ze ³⁶⁸⁶ względu ¹⁵¹⁹ na ³⁶⁸⁶ imię ¹⁵¹⁹ sprawiedliwego, ¹³⁴² weźmie ²⁹⁸³ zapłatę ³⁴⁰⁸ sprawiedliwego, ¹³⁴² **42** ²⁵³² i ³⁷³⁹ kto ¹⁴³⁷ by ⁴²²² napił ¹⁵²⁰ jednego ⁵¹³⁰ (z) ³³⁹⁸ tych ⁴²²¹ małych ⁵⁵⁹³ kielichem ³⁴⁴⁰ zimnej ¹⁵¹⁹ (wody) ³⁶⁸⁶ jedynie ³¹⁰¹ ze ³⁶⁸⁶ względu ³¹⁰¹ na ³⁶⁸⁶ imię ³¹⁰¹ ucznia, ²⁸¹ zaprawdę, ³⁰⁰⁴ mówię ⁵²¹³ wam, ³⁷⁵⁶ nie ³³⁶¹ [-] ⁶²² straci ⁸⁴⁶ swojej ³⁴⁰⁸ zapłaty.